Tercih Edilen Bili?sel Stiller Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tercih Edilen Bili?sel Stiller Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31558

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Tercih Edilen Bili?sel Stiller Envanteri, bireylerin bilgi i?leme, ö?renme ve karar verme süreçlerinde kulland?klar? karakteristik yöntemleri veya e?ilimleri ölçmek amac?yla uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle akademik veya mesleki ortamlarda bireylerin sorun çözme yakla??mlar?n? ve tercih ettikleri dü?ünme biçimlerini belirlemeye odaklanmaktad?r. Envanter, A. Ar?c?o?lu taraf?ndan 2008 y?l?nda haz?rlanan doktora tezi kapsam?nda Türkçeye uyarlanm?? ve Psikolojik Dan??manl?k alan?ndaki adaylar?n yard?m etme stillerini incelemek amac?yla kullan?lm??t?r. Bili?sel stillerin, dan??man adaylar?n?n profesyonel rollerini nas?l yürüttükleri üzerindeki etkisini anlamak için temel bir de?erlendirme sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Stil, Tercih Edilen Stiller, Bili?sel stil Envanteri, Psikolojik Dan??manl?k, Yard?m Etme Stilleri, Uyarlama Ölçe?i, Ar?c?o?lu 2008, Psikometri.

Yazarlar

A. Ar?c?o?lu (Uyarlayan), Orijinal Ölçek Yazarlar? (Bilinmiyor).

Amaç

Bu envanterin temel amac?, bireylerin farkl? durumlara ve görevlere yakla??rken kulland?klar? tutarl? ve karakteristik bili?sel stil tercihlerini saptamakt?r. Bili?sel stiller, zekan?n "ne kadar" de?il, "nas?l" kullan?ld??? ile ilgilidir ve genellikle bireyin ö?renme, problem çözme ve karar verme süreçlerini etkiler.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, envanteri Türk kültürüne ve diline uygun hale getirerek, özellikle psikolojik dan??man adaylar?n?n mesleki e?itim süreçlerinde sergiledikleri yard?m etme stilleri ile bili?sel tercihleri aras?ndaki ili?kiyi ara?t?rmakt?r. Bu sayede, dan??manl?k e?itiminde bili?sel farkl?l?klar?n rolü daha iyi anla??labilir.

Yap?

Tercih Edilen Bili?sel Stiller Envanteri, psikolojideki bili?sel stiller yap?s?n? ölçmektedir. Bili?sel stil, bireylerin bilgiyi alg?lama, organize etme ve i?leme yöntemlerindeki bireysel farkl?l?klar? temsil eden geni? bir kavramd?r. Bu yap?lar genellikle dikotomi (ikilik) ?eklinde tan?mlan?r

ARABPSYCHOLOGY.COM

(örne?in, analitik vs. bütünsel, yasa koyucu vs. yürütmeci).

Ar?c?o?lu'nun (2008) doktora tezinde kullan?lan bu uyarlama, büyük ihtimalle, orijinal envanterin tan?mlad??? belirli bili?sel boyutlar? (örne?in, Sternberg'in Zihinsel Öz Yönetim Stilleri veya benzeri bir model) Türk örnekleminde geçerli k?lmay? hedeflemi?tir. Ölçe?in ölçtü?ü spesifik alt boyutlar (örne?in, yarat?c? stil, koruyucu stil, hiyerar?ik stil vb.) orijinal kaynak materyalde detayland?r?lmam?? olsa da, ana yap? bili?sel tercihlerin belirlenmesidir.

Geçerlik

Sunulan orijinal kaynak bilgisi, ölçe?in geçerlik (Validity) çal??malar?na dair spesifik bir özet sunmamaktad?r (Kaynakta: '-'). Ancak, bir doktora tezi kapsam?nda yap?lan uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in geçerli?ini sa?lamak için çe?itli istatistiksel yöntemlerin kullan?lmas? beklenir. Bu yöntemler tipik olarak yap? geçerli?i (faktör analizi yoluyla), ölçüt ba??ml? geçerlik (ilgili d?? de?i?kenlerle korelasyon) ve içerik geçerli?ini içerir.

Detayl? geçerlik analizleri ve elde edilen geçerlik katsay?lar? için, ara?t?rmac?lar?n do?rudan Ar?c?o?lu'nun (2008) "Psikolojik dan??man adaylar?n?n yard?m etme stilleri" ba?l?kl? doktora tezine ba?vurmalar? gerekmektedir. Tezin tam metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im mümkündür.

Güvenirlik

Kaynak verilerde ölçe?in güvenirlik (Reliability) de?erlerine ili?kin spesifik bir bilgi bulunmamaktad?r (Kaynakta: '-'). Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in zaman içinde ve farkl? ko?ullarda tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini gösterir. Bir uyarlama çal??mas?nda, genellikle iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplan?r ve bu katsay?, envanterin maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne derece homojen bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Uyarlama çal??mas?n?n güvenirlik sonuçlar?na (örne?in, test-tekrar test güvenirli?i veya Cronbach Alfa de?erleri) ula?mak için, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan doktora tezinin metnine ba?vurulmas? zorunludur. Bu tür bir ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam kabul edilmesi için yüksek iç tutarl?l?k de?erleri beklenir.

Faktör Analizi

Tercih Edilen Bili?sel Stiller Envanteri'nin uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in yap?sal geçerli?ini

ARABPSYCHOLOGY.COM

Türkçe örnekleminde do?rulamak amac?yla faktör analizi (Factor Analysis) kullan?lm?? olmas? muhtemeldir. Faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi temel bili?sel boyutlar? temsil etti?ini ve bu boyutlar?n orijinal yap?yla ne kadar örtü?tü?ünü ortaya koyar. Bu analiz, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ?eklinde gerçekle?tirilir.

Spesifik faktör yükleri, faktör say?lar? ve varyans aç?klama oranlar? gibi detayl? istatistiksel sonuçlar, tez çal??mas?n?n metin k?sm?nda yer almaktad?r. Bu analizler, ölçe?in Türk kültüründeki bili?sel stiller yap?s?n? do?ru bir ?ekilde temsil edip etmedi?i konusunda kritik bilgiler sunar.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme format?nda, bireyin bili?sel tercihlerini i?aretlemesini gerektiren öz bildirim envanteri.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri (Özellikle Psikolojik Dan??man Adaylar?)

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, A. Ar?c?o?lu'nun doktora tezi kapsam?nda, psikolojik dan??manl?k ve rehberlik alan?nda e?itim gören lisans veya yüksek lisans ö?rencileri üzerinde kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Psikometrik bir envanter olup, bireyin bili?sel süreçlere dair tercihini bir derecelendirme ölçe?i üzerinde ifade etmesine dayan?r. Derecelendirme format?na dair spesifik bilgi kaynakta eksik olup (Kaynakta: '-'), genellikle 5'li veya 7'li Likert ölçe?i kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim Envanteri, Psikometrik Özellikler, YÖK Ulusal Tez Merkezi, Hacettepe Üniversitesi, Psikolojik Ölçüm, Cronbach Alfa.

Yazarlar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Çal??man?n Yap?ld??? Kurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari kullan?m? veya serbest da??t?m? hakk?nda spesifik bir bilgi bulunmamaktad?r. Akademik çal??malarda kullan?m? genellikle yazar?n iznine veya orijinal ölçe?in telif haklar?na tabidir. Doktora tezi kapsam?nda kullan?ld??? için, akademik amaçl? at?f yap?lmas? gereklidir.

Ücret: Ölçe?in kullan?m? için herhangi bir ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2008

Kaynaklar

Bu envanterin uyarlanmas?na ili?kin birincil ve tek referans, a?a??daki doktora tezidir:

Ar?c?o?lu, A. (2008). *Psikolojik dan??man adaylar?n?n yard?m etme stilleri* (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Bu tez çal??mas?na ait ba?lant?, tez.yok.gov.tr adresinde mevcuttur.

Envanterin orijinal PDF içeri?i a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

tercih-edilen-bilissel-stiller-envanteri-toad.pdf

Tercih Edilen Bili?sel Stiller Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri orijinal kaynak içerikte sa?lanmad??? için, bu bölümde maddelerin tam metnine ula??lamad??? belirtilmektedir. Maddelerin tamam?na Ar?c?o?lu (2008) doktora tezinden ula??labilir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM